

Amsterdam, 7 april 2011.

Aan: de Onderwijs Stichting Zelfstandige Gymnasia en de Stichting Het Zelfstandige Gymnasium

Geachte stichting,

Hoewel ik alle lof heb over de communicatie omtrent de procedure van aanmelding en inschrijving bij het Barlaeus Gymnasium, moet mij na het barbaarse lotingsritueel op 5 april het volgende van het hart: ik vind uw plaatsingsbeleid lui en gemakzuchtig. U verzaakt uw maatschappelijke verantwoordelijkheid. In plaats van de grote belangstelling voor de categorale gymnasia te omhelzen, ziet u deze als een probleem. Al jaren is uw maximaal toe te laten aantal leerlingen te laag. Bij alle categorale gymnasia van Amsterdam is in 2011 ongeveer een hele klas uitgeloot. Ook de confessionele gymnasia zaten zo vol, dat zij een extra klas aanmaakten of moesten loten. Er is dus duidelijk een consistente vraag naar het onderwijs van categorale gymnasia in Amsterdam waarin het aanbod schromelijk tekort schiet. Dat u zich neerlegt bij een loting als een noodzakelijk oplossing van uw probleem en deze zelfs als structureel onderdeel van uw succes ervaart, is pervers.

In een veranderende maatschappij als de onze waar de nadruk steeds meer op innovatie en kennisverwerving ligt, zou elke leerling die aan de eisen voldoet op de school van zijn of haar keuze en niveau moeten worden toegelaten. Zeker als dit het voorbereidende wetenschappelijk onderwijs bij uitstek, het gymnasium, betreft! Het wetenschappelijk onderwijs zou er zeer bij gebaat zijn als er zich meer studenten met een gymnasiumachtergrond bij de universiteiten zouden melden, want de niveauverschillen in het VWO zijn groot.

Maar wat doet u de laatste jaren met een vijfde van het aantal potentiële wetenschappers en academici dat weloverwogen de keus voor uw school heeft gemaakt? In plaats dat u vereerd zou moeten zijn dat hun keus op uw school gevallen is, straft u hen voor hun ambitie. U stuurt ze het bos in met excuses en verpest bovendien hun laatste maanden op de basisschool. Ze komen terecht op grote scholengemeenschappen die juist niet het gymnasiale niveau in alle vakken hoog (kunnen) houden en waar de klassieke talen als vakken erbij gegeven worden, of ze komen terecht in experimenten waar nu nog even snel personeel voor moet worden geworven. Bovendien belemmert u met uw plaatsingsbeleid een goede aansluiting met het wetenschappelijk onderwijs.

Voor creatieve oplossingen zou u een voorbeeld kunnen nemen aan de universiteiten. Op een paar opleidingen na hanteren zij geen numerus fixus en is iedere kandidaat met een Vwo-diploma die zich inschrijft er welkom. Dit heeft geleid tot een forse toename van het aantal studenten. Bij de Universiteit Utrecht bijvoorbeeld is het aantal studenten tussen 2000 en 2010 toegenomen met 7000: 23.000 in het jaar 2000 en 30.000 in 2010. Het aandeel van leerlingen met een diploma van een van uw scholen moet daarin stelselmatig kleiner geworden zijn. Stelt u zich eens even voor wat er gebeurd zou zijn als de Universiteit Utrecht en de andere universiteiten zich op dezelfde manier hadden opgesteld als uw gymnasia in deze periode: voor duizenden studenten was er dan geen plaats geweest. In plaats daarvan zocht deze universiteit naar creatieve roostertechnische oplossingen (een dag duurt niet meer van 10 tot 18 uur maar van 8 uur tot 19.00 of 21.00 uur), maakt zij daardoor veel intensiever gebruik van de onderwijsruimtes en biedt ze meer cursussen en werkgroepen aan in combinatie met grotere hoorcolleges. Bovendien is er fors geïnvesteerd in nieuw vast en

tijdelijk personeel en elektronische leeromgevingen en is de bibliotheek tegenwoordig tot middernacht geopend. Kortom, hier speelt men in op de nog altijd toenemende vraag naar wetenschappelijk onderwijs zonder dat de studenten er de dupe van worden. Na de toelating is het vooral hun verantwoordelijkheid wat ze er verder van maken, maar de kans is ze in ieder geval geboden. Uiteraard kleven er ook bezwaren aan de forse groei, maar over het algemeen is het bewonderenswaardig hoe flexibel de universiteiten in staat blijken de toeloop het hoofd te bieden.

Als u ook wat creatiever en flexibeler naar structurele oplossingen zou zoeken in plaats van zich neer te leggen bij de loting, kan ieder kind dat zo bewust voor een van uw scholen gekozen heeft, toegelaten worden. Het creëren van een extra klas zou niet meer als een probleem maar als een cadeau moeten worden beschouwd. De universiteiten zullen u dankbaar zijn. Onder hun studenten zijn ongetwijfeld veel potentiële gymnasiumdocenten die graag aan de slag zouden willen op uw scholen zodat ook u aan de toenemende vraag naar goed voorbereidend wetenschappelijk onderwijs tegemoet zou kunnen komen.
Met vriendelijke groet,

Dr. A.C.N. van Beusekom, moeder van een uitgelote leerling
Amsterdam, 7 april 2011.